

สภาพและปัญหาการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

นางสาวภิญโญ วิทวัสศุกุล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-061-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014078

117419062

STATE AND PROBLEMS IN ORGANIZING SAFETY PROGRAMS
IN SECONDARY SCHOOLS. BANGKOK METROPOLIS

Miss Pinyo Vithavatchutikul

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-061-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพและปัญหาการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวภิญโญ วิทวัสชุติกุล

ภาควิชา

พลศึกษา

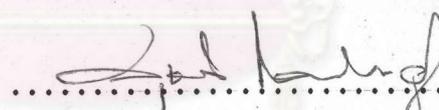
อาจารย์ที่ปรึกษา

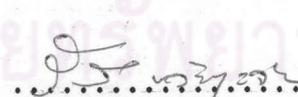
รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจันทร์

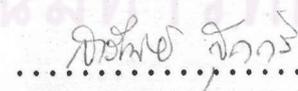
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

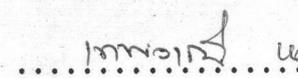
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพาณี หอมสนธิ)

วิทยุ วิทยุศึกษาศาสตร์ : สภาพและปัญหาการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร (STATE AND PROBLEMS IN ORGANIZING SAFETY PROGRAMS IN
SECONDARY SCHOOLS BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.รัชณี ขวัญญูจัน,
127 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียนและ
เปรียบเทียบปัญหาการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรขนาด
โรงเรียน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 111 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 99 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 89.19 นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe¹ test)
นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สภาพการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดโครงการ
สวัสดิภาพเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำของอนุกรรมการสุขศึกษาสายการศึกษา ในคณะกรรมการสุขศึกษา
แห่งชาติ โรงเรียนส่วนใหญ่อาคารเรียนไม่มีทางออกฉุกเฉิน ไม่มีบันไดหนีไฟ ไม่มีโรงฝึกพลศึกษา และ
ไม่มีการจัดหาทนายรับส่งนักเรียน และปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาเพียงร้อยละ 89.90 มีการจัด
โครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน
2. ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน โดยส่วนรวม
อยู่ในระดับน้อย มีปัญหารายชื่อที่อยู่ในระดับมาก คือ สนามเด็กเล่นไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ไม่มี
การฝึกซ้อมหนีไฟ ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอ ขาดอุปกรณ์การสอนเรื่องสวัสดิศึกษา และ
ขาดการประชาสัมพันธ์และให้ข่าวสารต่อชุมชน เกี่ยวกับสวัสดิภาพ
3. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการสวัสดิภาพของโรงเรียน
มัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

PINYO VITHAVATCHUTIKUL : STATE AND PROBLEMS IN ORGANIZING SAFETY PROGRAMS IN SECONDARY SCHOOLS BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. RAJANEE QUANBOONCHAN, 127 PP.

The purposes of the study were to investigate and compare the problems in organizing safety programs in the secondary schools in Bangkok Metropolis. The 111 questionnaires were mailed to Mathayom Suksa School administrators, 99 accounted for 89.19 percent, were returned. The obtained data were then analyzed by means of percentages, means, standard deviations. One-way Analysis of Variance and Scheffe' test were also applied to determine the differences among the school sizes as an independent variable.

Findings were as follows :

1. Most schools had organized school safety programs at the low standard level, as being defined by the Subcommittee on School Health Education of the National Committee on Health Education. Most schools had no emergency doors, no fire ladder exits, no gymnasiums, and no school buses. Only 85.90 percent of schools had organized school safety programs.
2. The administrators perceived the problems in organizing school safety programs in the high level, they were : the insufficient school playground for students, no emergency fire drills, and insufficient supervision from school supervisors, the lack of teaching aids for safety education, and the lack of public relation and information about school safety programs.
3. There were no statistically significant differences among large, medium, and small schools at the .05 level on problems in organizing school safety programs.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต พล.ใน วิทวัสธกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ร.จ.น. ร.จ.น. ร.จ.น.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์รัชนี้ ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง รวมทั้งให้กำลังใจตลอดจนให้ความกรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง อนึ่งผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพาวณี หอมสนธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี และคุณพ่อศิริ วิทวัสชุตินกุล ซึ่งให้คำแนะนำและตรวจสอบการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณศึกษาธิการเขต 1 เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานทั่วไป กรมสามัญศึกษา รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดจนได้รับความอนุเคราะห์จากคุณวันชัย บุญรอด ในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับบุคคลที่ต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงก็คือ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้กรุณาให้ทุนในการศึกษาและทำการวิจัย ซึ่งได้ให้กำลังใจลูกมาตลอด และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาที่เข้ามาศึกษาจนจบหลักสูตร

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนการศึกษาและทุนช่วยเหลือการทำวิจัยในครั้งนี้

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย	5
คำจำกัดความในการวิจัย	5
2 การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การวิจัยภายในประเทศ	7
การวิจัยในต่างประเทศ	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย	17
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	17
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	19
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	20
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
การสรุปผลการวิจัย	77
การอภิปรายผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	93
ประวัติผู้วิจัย	127

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและค่าร้อยละ ของข้อมูลสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	22
2. จำนวนและค่าร้อยละ ของข้อมูลสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน.....	24
3. จำนวนและค่าร้อยละ ของสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมทางสวัสดิภาพ ในโรงเรียนจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	25
4. จำนวนและค่าร้อยละ ของสภาพการจัดบริการสวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	33
5. จำนวนและค่าร้อยละ ของสภาพการจัดการสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	42
6. จำนวนและค่าร้อยละ ของสภาพการจัดดำเนินงานโครงการสวัสดิภาพ ในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	48
7. ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดสิ่งแวดล้อมทางสวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	53
8. ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการสวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	56
9. ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	59
10. ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินงาน โครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	62
11. ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความแปรปรวนของ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดสิ่งแวดล้อม ทางสวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	65
12. ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนของ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการ สวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	68

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13.	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนของ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการสอน สวัสดิศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	71
14.	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนของ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินงาน โครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	74

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย